Дата укладення договору страхування життя, укладеного шляхом обміну листами та документами

Умови договорів страхування · https://nasu.com.ua/mdata/data-ukladennya-dogovoru-strahuvannya-zhyttya-ukladenogo-shlyahom-obminu-lystamy-ta-dokumentamy/

Яка дата вважається датою укладення договору страхування життя, укладеного шляхом обміну листами, документами, і що є примірником такого договору для споживача?

Відповідно до частини першої статті 89 Закону про страхування договір страхування укладається відповідно до загальних умов страхового продукту, які повинні містити, серед іншого, порядок укладення договору страхування.

Договір набирає чинності з моменту його укладення, якщо інше не визначено законом або договором (частина друга статті 631 Цивільного кодексу).

Якщо договором страхування або законодавством України не передбачено інше, договір страхування набирає чинності з 0 годин дня, наступного за днем укладення договору та/або сплати страхової премії чи її першої частини (у разі сплати страхової премії частинами), та закінчується о 24 годині дати, що зазначена в договорі страхування як дата закінчення строку дії договору страхування (частина друга статті 98 Закону про страхування).

Відповідно до пункту 2 частини другої статті 9 Закону про фінансові послуги договір про надання фінансової послуги, однією з яких відповідно до частини першої статті 4 Закону про фінансові послуги є страхування, повинен містити, у тому числі дату укладення такого договору.

У договорі страхування обов’язково зазначається, зокрема, порядок вступу його в дію (пункт 12 частини другої статті 89 Закону про страхування).

Вимога щодо наявності в договорі страхування інформації про дату укладення договору передбачена також в підпункті 1 пункті 7 розділу II Положення № 175.

Також відповідно до підпункту 6 пункту 7 Положення про розкриття інформації про страховика та страховий продукт, розміщення інформаційного документа про стандартний

страховий продукт на вебсайтах страховиків та страхових посередників, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20.12.2023 № 174 (зі змінами), страховик та страховий посередник до укладення договору страхування повинні розкрити споживачу інформацію про страховий продукт, зокрема, про територію та строк дії договору страхування [включаючи інформацію про порядок вступу його в дію та період(и) страхування (за наявності)].

У пункті 5 Переліку інформації (відомостей) щодо договору страхування, яка має міститися в інформаційних системах страховика, що визначений в додатку до Положення про порядок обліку страховиком договорів, пов’язаних зі здійсненням діяльності із страхування, та вимоги до захисту інформації страховика, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2023 № 204 (зі змінами), визначено вимоги про внесення до інформаційних систем страховика, у тому числі інформації про дату укладення договору страхування.

Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим полісом, сертифікатом (частина перша статті 981 Цивільного кодексу, частина п’ята статті 97 Закону про страхування).

Оригіналом електронного документа вважається електронний примірник документа з обов’язковими реквізитами, у тому числі з електронним підписом автора або підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги” (частина перша статті 7 Закону про електронний документообіг).

Отже, законодавство України передбачає, що:

1) інформація про порядок вступу договору страхування в дію має бути розкрита (повідомлена) споживачу до укладення договору;

2) загальні умови страхового продукту мають містити порядок укладення договору страхування;

3) договір страхування повинен містити інформацію про:

порядок вступу договору страхування в дію;

дату укладення договору страхування.

Отже, у разі укладення договору страхування життя шляхом обміну листами, документами, які підписуються стороною, що їх надсилає, відповідно до частини першої статті 97 Закону про страхування, дата укладення такого договору визначається з урахуванням установленого законодавством України порядку укладення договору страхування, зокрема порядку, передбаченого загальними умовами відповідного страхового продукту, та зазначається у страховому свідоцтві (полісі), підписаному та виданому страховиком.

Страхове свідоцтво (поліс), підписане (підписаний) страховиком у спосіб, передбачений законодавством України, разом з іншими належним чином оформленими листами, документами, якими здійснено обмін між сторонами та які відповідно до порядку укладення договору становлять його складові частини, у сукупності може становити договір страхування життя за умови дотримання вимог законодавства України щодо форми та змісту такого договору.

У такому разі зазначена сукупність документів, належним чином оформлених та наданих стороною, що їх надсилає, може вважатися примірником договору страхування життя, що надається споживачу відповідно до вимог законодавства України.

Лист НБУ № 33-0007/111409 від 19.11.2026